Lahari **Communique**

NEWS LETTER FOR PRIVATE CIRCULATION AMONG THE LEGAL FRATERNITY

Volume 18 May 2006 Part 2

News Focus

In a meeting held on May 2nd, Justice Cyriac Joseph, Chief Justice of Karnataka High Court, handed over a charter containing 61 demands from the judiciary to Mr. H.D. Kumaraswamy, the Chief Minister of Karnataka. Mr. Kumaraswamy later disclosed to the Media that the demands include buildings for the lower courts, residential quarters, supply of vehicles, group insurance scheme and allocation of funds for ongoing projects.

Book Released

In a function held at the High Court unit on 19th April, 2006 *Mr. K. Subba Rao, Senior* Advocate released the book Karnataka Rent Act, 1999 (2006 Edition) written by Prof. B.M. Baliga, Advocate and Professor of law, Bangalore.

Miscellancy

- Chief Justice Cyriac Joseph was made to wait in the Secretariate for more than half an hour to meet Chief Minister H.D. Kumaraswamy on may 2nd Incidentally Mr. Kumaraswamy was on an inspection of civil works around the city when the CJ arrived. The CJ later expressed his displeasure over the delay when the CM arrived.
- With effect from 28.5.2006 G. Gangi Reddy, N.S. Prasad, S.M. Babu and N.S. Varada Rajan, Advocates, shifted their chamber to 4th floor, Vakkaligara Bhavan, Hudson Circle, Bangalore -2

Retired

on 1.5.2006 Mr. Justice P. Vishwanatha Shetty retired as a Judge of High Court of Karnataka.

3 Crore cases pending; 3,000 Judges posts vacant

As on December 31 last year, a Mind- boggling 2.92 crore cases were pending before the Supreme Court, 21 High Courts and the subordinate Courts under them, according to the first issue of 'Court News', a quarterly newsletter published by the apex court. That the existing courts are overburdened is compounded by the fact that there remains 2,886 vacant positions of judges as on April 14 this year. In Delhi, the High Court has six positions and subordinate courts have 123 positions waiting to be filled where 78,379 and 7,86,464 cases respectively were pending.

About three crore cases are pending adjudication in various courts across the country even as nearly 3,000 posts of judges lie vacant. In Karnataka alone, as many as 262 posts of judges are vacant of the total 640 and 16,00,950 cases are still pending in the High Court.

But it is the District and subordinate courts in Uttar Pradesh that have by far the largest number of vacancies with 756 out of an approved strength of 2,172 seats lying unfilled.

It is no surprise then that UP's subordinate courts also have the highest pendency of civil and criminal cases, with 44,58,861 cases still left to be dealt with. The other High Courts are not far behind. The Patna High Court tops the list for vacancies with 22 out of the total 43 positions remaining unoccupied. The court has a pendency of 91,580 cases.

Sikkim High Court is the only High Court to have all three judges sitting on the bench. It has the lowest number of cases. i.e., 42 pending at the end of the last year. The situation was slightly better in the Bombay High Court where only seven posts of judges were vacant against the sanctioned strength. 64.3 lakh cases are pending here. The Madras High Court too was in a better position with only nine of the total 49 posts of judges lying vacant. The number of cases pending here was 3,63,551. Even the situation in the trial courts was better in Tamil Nadu as only 29 of the total 757 posts of subordinate judges were unfilled with only 8,56,048 cases pending.

Around the Courts

Rent Act.

Sec. 21 of Karnataka Rent Control Act, 1961- whether a deserted wife of tenant continuing in occupation of leased premises- has right to contest eviction proceeding filed against her husband;

The deserted wife can contest the eviction proceedings filed by the land lord. However it comes to an end if the husband gets a decree of divorce. But if there is provision for residence in decree of divorce, divorced wife would be entitled to defend eviction procedings. A deserted wife who has been or is entitled to be in occupation of the matrimonial home is entitled to contest the eviction proceding filed against her husband in his capacity as tenant subject to satisfying the court that the tenant has given up the contest or is not interested in contesting the procedings and such inaction on the part of the husband shall prejudice the deserted wife who is residing in the premises. Secondly, this scope and ambit of the contest or defence by the wife would not be on a footing higher or lower than that of the tenant himself. In otherwords, the wife would be entitled to raise all such pleas and claim trial thereon and no more.

Reported in ILR 2005 KAR 1721.

Cause is important not credibility

A division bench of Supreme Court comprising Chief Justice Y.K. Sabharwal, Justice Arijith Pasayat and Justice S.H. Kapadia observed that in a public interest litigation the bonafides of the ligants are suspect, the courts may still examine the issue on hand after considering the seriousness of the public cause by appointing an amicus curiae. It was further observed under no circumstances can the assistance of the doubtful petitioner be sought. The observations were made by the court while disposing off appels which had raised the legality of grant of government land to a private firm. Rejecting the contension of the respondent firm the court observed that the cause which is sought to be raised is important but not credibility of the litigant.

Nature never deceives us; It is a always we who deceive ourselves.

- Jean Jacques Rousseau

Diabolic Move

Judiciary has been the bed rock of Indian nation. Though the British introduced the existing system of judiciary to subserve their imperial aspirations of permanently subjugating India as a part of the British empire, the institution of Judiciary has well adapted itself to serve independent India as a civilized democratic nation. Rule of law is very well embodied not only as a basic structure of constitution but also in day to day functioning of judiciary. This has been possible because of the unitary characteristic of the stystem but also due to the allegiance shown by the judges to the constitution of India. Practically erudite people from all parts of the country have occupied various positions in the system with the sole objective of delivering justice. The common man has reposed utmost faith in the judicial system as the final arbiter of all dilputes.

Similarly Indian Defence forses have successfully dealt with all external aggresions, internal disturbences and held India as a nation. It is possible because people from all parts of the country have been part of the country's Defence forces without any discrimination. But for the sacrifices made by the Defence forces the geographical boundaries of India would not have been the same. Be it the Defence forces or the Judiciary both work to retain the Indian nationhood.

However the UPA government seems to be hell bent to destroy the unitary characteristic of the Defence forces as well as the Judiciary obviously to retain their hold over the vote bank through appeacement of minorities. Justice Rajinder Sachar Committee was set up by Prime Minister Manmohan Singh with avowed objective of speeding the socio-economic and educational status of muslims in the country. Earlier having failed to get head count of muslims serving in Defence forces, the committee has now demanded a head count in Judiciary. Although the judges of the High courts and the Supreme Court have been spared from the ignominy of being subjected to such questionable scrutiny and listed as muslims or non muslims. Others down the judicial services, including court staff have not been so lucky.

The judiciary has so far remained untouched and untainted by communal bias. This has not only helped judiciary to spike government decisions that are detrimental to India's social fabric without being accussed of favouring any community or religion over another but also protected secularism from being supplanted by vote bank politics. The ruling coalition who apprear to be determined to destroy the secular India have allowed the Sachar Committee to secure these details in the eyes of the study undertaken by the Committee. Ironicaly Justice Sachar is the retired Judge who by his action seems to be privy to this nefarious modus-operendi adopted by the government.

What has added a sinister dimension to Sachar Committee's intentions is the collection of additional data based on the cast of subordinate judges and judicial staff. Nothing more can be expected from the committee when its intention is mischivous. The whole exercise done by the committee smacks of injecting poison of communual politics into Judicial System. In any event this is not an exercise undertaken to correct aberrations or ensuring a better deal for India's largest minority but a calculated attack on everything that we cherish as a nation. Perhaps this is the first step towards institutionalizing communalism and sanctifying policies that feed separitism. It is the devious mind set of the committee as well as that of the ruling coalition partners to think polarization on communal basis is the best way to get votes. In the process the nation has to pay a terrible price. It is high time that this committee is wound up and the country is spared from the folly which is sought to be played.

Roll of National Judicial Commission - A perspective

from: last issue

P.P. Rao, Senior Advocate

The idea of a National Judicial Commission has gained support from Judges, the Bar, the Bar Council of India, the Law Commission, academicians and several political parties. In the latest manifesto, the national Democratic Alliance promises: "We will set up a National Judicial Commission which will reccommend judicial appointments in High Courts and Supreme Court!". There are differences about the composition of the Commission. It is necessary to evolve consensus. The composition should be such as to command the confidence of all concerned and the Commission should be able to achieve the avowed object of making appointments of the highest quality on time and effecting transfers on objective criteria. Transparency and accountability should be ensured in the functioning of the Commission. The judiciary should have more members on the Commission than others representing the Executive and the Bar. ***concluded..***

LOCATE SCs / STs For Appointment as Judges

Union Government has written letters to Chief Ministers and Chief Justices to locate persons of scheduled castes, scheduled tribes, minorities and women suitable for appointment as High Court judges.

In a written reply in the Lok sabha, Law minister H.R. Bharadwaj said appointments of judges of the Supreme Court of India and High Courts were made under Atricles 12c and 217 of the Constitution respectively which do not provide for reservation for any caste or class of persons. The government has however, addressed letters to the Chief Ministers of the State and the High Courts from time to time requesting them to locate persons from the Bar belonging to scheduled castes, scheduled tribes, other backward classes, minorities and amongst women who are suitable for appointment as high court judges, he said.

Law University in two years.

Law and Parliamentary Affairs Minister Basavaraj Horatti on May 11, 2006 at Bangalore said the proposed Law University would be a reality in two years time and the state government had already granted Rs 42 Crore for the purpose.

Speaking to reporters after receiving the report submitted by J.S. Patil, the special officer appointed for implementing the proposal Horatti said the state cabinet was likely to approve the report.

All the 72 Law Colleges in the State would be affiliated to the proposed university which would come up at Hubli. Apart from striving to raise the standard of legal education, it would also work towards providing legal aid to the poor. A massive legal literacy programme too would be launched, he said.

Grant not released

174 Bar Associations in the state are in dire straits as the state governments has failed to release the grants for this year. Normally, every year the government releases grant of Rs. 10,000/- to every taluk Bar and Rs. 15,000/- for each District Bar. The amount so released is utilised for repairs or maintainance of Association Building and for upgrading the library. Mr. B.D. Hiremath, member, Bar Council of India made this announcement while speaking to the press in Bangalore. He announced that state wide stir would be staged in case the government fails to release the funds.

Transfers Postings

from the last issue

Bailhongal vice R.B. Garasangi Kattimani, Prahlad Tukaramappa, XVII Addl. judge, court of small causes, B'lore as civil judge (Sr.Dn) CJM, Haveri vice S.N. Gaddi, Nabirasul Saiyyadali Mamalapur, Deputy Secretary law Dept. B'lore as I Addl. civil judge (Sr.Dn), Mangalore vice S.R. Thulasiram, L. Vijayalakshmi Devi, Deputy Secretary Lokayukta, as XVII Addl. judge, court of small causes, B'lore vice Kattimani P.T., Ramachandra D. Huddar, Judicial Academy as civil judge (Sr.Dn) & JMFC, Sirsi vice B.M. Mallikarjunaiah, Yogesh Nageshrao Karagudari, XVIII Addl. judge, court of small causes, B'lore as Addl. civil judge (Sr.Dn), Udupi, vice H.B. Muktha, Chandra shekhar Mrutyunjaya Joshi, Deputy Secretary KLS Authority, B'lore as II Addl. civil judge (Sr.Dn), Belgaum vice K.H. Konnur, Basavantappa Veerappa Gudli, XIV Addl. CMM, B'lore as Prl. civil judge (Sr.Dn) Chikodi vice J.S. Chikkannavar, Vithal Kalappa Badiger, III Addl. civil judge (Sr.Dn), Belgaum as Deputy Secretary, law Dept. vice N.S. Mamadapur, Ashok G. Hiremath, Leave Reserve, High Court as I Addl. civil judge (Sr.Dn), Dharwad vice R.S. Shinde, Siddharama Shiva lingappa Ballolli, civil judge (Sr.Dn) Ron as P.O. (Special Court) Economic offences, B'lore vice Khazi J.M., S. Sridhara, XI Addl. judge, court of small causes, B'lore as civil judge (Sr.Dn) & JMFC, Tarikere vice S.S. Kogilgere, B.G. Ramaa, XV Addl. judge, court of small causes, B'lore as civil judge (Sr.Dn) & JMFC, Holenarasipur vice H.B. Ravindranath, Rajashekhar venkangouda patil, XVI Addl. judge, court of small causes, B'lore as Deputy Director Judicial Academy vice R.D. Huddar.

Officiating Civil Judges (Sr.Dn)

Basavaraj, Prl. civil judge (Jr.Dn), Gadag as XV Addl. judge, court of small causes, B'lore vice B.G. Ramaa, Hosamani Siddappa H, Civil judge (Jr.Dn) & JMFC, Sindhanur as II Addl. CMM B'lore, vice Manjula, Lavanya latha B.N., under secretary, law Dept. as II Addl. civil judge (Sr.Dn) Hubli, New Court, C. Rajashekhara, civil judge (Jr.Dn) & JMFC, Saudatti as XVI Addl. judge, court of small causes, B'lore vice R.V. Patil Civil Judges (Jr.Dn)

Mohamed Mujahidulla, JMFC, Hubli as Deputy Registrar, city civil court vice Latha Kumari M, D. Kambe gowda, civil judge (Jr.Dn) & JMFC, Honnavar as P.O. Traffic court - I, B'lore, vice Dinesh Hegde, Sadananda M. Doddamani, Registrar, court of small causes, B'lore as Prl. civil judge (Jr.Dn) & JMFC, Dharwad vice sayeedunnisa, Mohammed Ismail, JMFC II, Hubli as Registrar, court of small causes, B'lore vice S.M. Doddamani, G.L. Lakshmi narayana, civil judge (Jr.Dn) & JMFC, Bilagi as Assistant Registrar, Lokayukta vacant post, Prabhavathi G, P.O. Traffic court III, B'lore as civil judge (Jr.Dn) & JMFC, Maddur. vice Karanappa Naik, Latha Kumari M, Deputy Registrar, city civil court as P.O. JMFC III court, Mangalore vice B.S. Honnaswamy, Dinesh Hegde, PO Traffic court- I, B'lore as Prl. civil judge (Jr.Dn) & JMFC, T.Narasipura vice Prakasha K, Channakeshava Reddy M.V., civil judge (Jr.Dn) & JMFC, Pandavapura as PO Traffic court - III, B'lore vice Prabhavathi G.

Around the Country

☐After winning the legal battle before the Kerala High Court two nuns and six priests enrolled as advocates during May 2006.

☐ Chief Justice of India Justice Y.K. Sabharwal appealed to all those working in the judiciary to make it a noble profession. "We should do what we preach", he said while speaking at the foundation stone laying ceremony of the High Court complex at Imphal. "In a country with over a billion population, there are just about 13,000 judges which has caused delay in delivering justice" he rued. The biggest litigent in the country was the government and each year the number of cases are increasing through out the country, he said.

Take firm stand against graft - Lokayukta

Justice Cyriac Joseph, Chief Justice of Karnataka High Court, called upon citizens not to remain passive in the moment of crisis. speaking in a function organised by the Transparency International India on May 20, he called upon the public to seek enforcement of their rights. While confirming that the public has a right to have good governance he emphasised that the citizens are equally responsible for good governance in a democratic setup. His lordship remainded that "You get the government which you deserve."

Speaking on the occasion justice N. Venkatachalaiah, Lokayukta, called upon efforts to end corruption. Corruption is now an international phenomenon, he said. It is not just administration or politics but business too which is mired in corruption, he elaborated.

The worst affected are the developing nations. This is the worst hurdle in the path of progress and the people should come forward to eradicate corruption, he said. However, he blamed the government for the state of affairs saying that politicians, beaureaucrats, rowdies and tax evoders are the people who cause most damage to society. He welcomed the Transperency Act saying it will make the corrupt accountable.

Justice Venkatachala also remarked that the violence noticed after the death of Dr. Rajkumar was due to failure of law and order.

It is not blaming someone Reasons might be many. But the fact is it is failure of law and order. There is no safety or guarantee of life in Bangalore, he remarked.

Justice N. Venkatachala, was felicitated on the occasion with the tittle "Living legend's of Karnataka."

Imigration Law - UK & India

from the last issue

Nanda Kishore, Advocate

However, the dominant view is that India has handled the refugee situation very well - in spite of not having any commitment in international law to do so (see Saxena1986, Chakrabarty 1998). It is interesting to note that even though India has not ratified the treaty, the Indian judiciary has reacted very well to the situation of the refugee in a number of cases, allowing the fefugees a number of rights within the domestic legal situation (see Vijaykumar 2000). Ranabir Samaddar provides an interesting insight into an alternative way of conceptualizing the protection to be given to refugees beside the system of law and rights that is characterisitc of modern times. He points out that in India, the protection given to refugees and other migrants grew out of notions of humanitarian care, friendly relationships with neighbours and so on, which resulted in societal practices of caring for unfortunate immigrants rathen than out of notions of legal status and rights. The system of law and rights may therefore result in a situation where these practices may be forgotten and marginalized paradoxically resulting in less protection and care for the hapless immigrant (Samaddar 2003).

The Constitution of India acts as the basic guarantee of human rights within the country. Part 3, which relates to "Fundamental Rights" enume rates the list of basic human rights that are guaranteed by the Constitution. Article 13 provides that laws inconsistent with or in derogation of the fundamental rights shall be void. But several decisions of the Supreme Court have held that foreigners are not entitled to all the rights guaranteed under the Constitution, but only some of them. The High Courts and the Supreme Court is empowered to issue writs and orders to enforce the rights conferred by part 3. In short, we can view the Constitution as a basic source of human rights which is allowed to permeate and control the body of other laws in the country including the laws relating to migration.

Like the system in the United Kingdom and in international law, the Indian law relating to migration also has to be viewed as the product of inter actions between different pieces of legislation. The migration law

See page 4

Appointed

Srimathi K. Yashoda M.A., M. Phil was appointed as the Assistannt Commissioner of Commercial taxes, Bangalore, during April 2006. In 1998 she was selected for the appointment by the Karnataka Public Service Commission. On account of various litigations before the karnataka High Court and the Supreme Court the appointment of that batch was stayed. Srimathi Yashoda is the daughter of Krishnamurthy, Advocated from Tumkur, a member of Bangalore Bar.

Vacation Schedule

With a view to bring down pendency of cases the Supreme Court decided the two regular Benches would sit daily by rotation and hear old cases. According to sources the decision to work on regular basis, with full complement, was taken in the backdrop of president A.P.J. Abdul Kalams speech wherein it was pointed out that while pendency of cases is mounting courts have long vacations.

Campus Watch

During May 2006 a two day round table conference on "Law and possibilities of democratic social transformation" was held at the National Law School of India University.

The conference had six sessions built around the themes of law, state and contemporary social movements, International law and social movements, law and local movements, violence, legitimacy and social movements and media and social movements. Law students from all over the country presented their papers.

Books Received

The Souvenir tittled "Bellia Sanchike" brought out to commemmorate the Silver Jubilee Year of Sri Ramanavami Celebrations in the Association. The souvenir contains articles about Ramayana as well as some rare photographs. The Publication edited by Sri. H.R. Shankaranarayana (Ha.Ra), Advocate, contains 108 pages and priced Rs. 100/- This book is worth reading.

Imigration Law - UK & India

from Page 3

comprising the Foreigners Act, 1946, the Registration of Foreigners Act 1939 and other Statutes can be said to stand for considerations such as "state sovereignty", "national security", "public order" and so on, Whilst pressures for the rights of migrant workers are created by the Constitution and international conventions and customary international law which may indirectly affect the system when judges take them into account to grant relief to migrant workers. Here it needs to be emphasized that India has had a track record of giving favourable treatment to refugees and other migrants even without a regime of "rights" to back it up. Therefore, understanding the welfare of migrant workers only with a framework of rights may well miss out on other ways of conceptualizing the welfare of migrant workers.

Going on to another aspect, the Indian law of migration has been characterized by specific pieces of legislation, either primary or secondary, significance as it tells upon the nature of migration and especially undocumented migration in India. For example, there is the Foreigners (Restriction on Movements) Order, 1960 and the Foreigners (Restriction on Chinese Nationals) Order, 1992 which relate only to Chinese nationals. The Registration of Foreigners (Bangladesh) Rules, 1973 relate only to Bangladeshi nationals. The Foreigners from Uganda Order, 1972 and the Rajasthan Conditions of Detention (Foreigners Act) Order 1966 are also directed towards specific groups coming from certain areas. The Foreigners (Internment Order) 1962 makes special provision for the detention of Pakistani nationals. The Immigrants (Expulsion from Assam) Act 1950 has been specifically directed towards. Bangladeshi immigrants. The Illegal Migrants (Expulsion from Assam) Act 1950 has been specifically directed towards Bangladeshi immigrants. The Illegal Migrants (Determination by Tribunals) Act, 1983 which supercedes the Immigrants (Expulsion from Assam) Act 1950 is again specifically directed towards Bangladeshi immigrants. An overall picture of Indian migration law throws up the image of particular pockets of law directed specifically to deal with particular situations. Such a picture is quite different from the one presented by the immigration law of the United Kingdom where one finds standards and rules applied across the spectrum in a very general and overll manner. The reason for this difference in migration law is obviously because the nature of migration itself is different in the two countries. Whilest migration law in India is affected by the movements of large communities from neighboring states and inflows of economic migrants across porous borders, in the U.K., migration law is characterstically affected by the movement of individuals usually from far-away countries (see Giddens 1997). In particular, the two systems are geared towards two very different types of illegal migrant. In the United Kingdom, the undocumented migrant may come from lands far away and encounter a world quite different to the one he/she has been in : the standards of living are incomparable, the colour of the people can be different, as are the languages and cultures.

To be Continued...

Ms Anjana Chandrashekar, receiving certificate of merit and Mukesh Goswami memorial prize from the Chief Justice of India hon'ble Justice Y.K. Sabharwal on the occasion of "Law Day" Celebrations held at Supreme Court Bar Association. Mr. H.R. Bharadwaj, union minister for law and justice is seen congratulating the receipient. Ms Anjana Chandrashekar is the younger daughter of B.G. Sridharan, Advocate and daughter-in-law of Mr. G.S. Visveshwara designated senior Advocate. Ms Anjana Chandrashekar is an advocate on record at supreme court of india.

A reputed **'Law Firm'** is in need of Advocates with 2-3 years experience.

For details contact : 22109256/57

Weddings

- On 4.5.06 Mr. G. Vikram, Advocate, married Ms. Sushma at Bangalore
- On 22.5.06 Ms. Latha.S. Shetty, Advocate married Mr. Manoj Kumar at Bangalore.

Law School

Law schools ought to create greater oppurtunities for research on issues relating to law and justice that affect Indian Society.

C. Raj kumar, University of Hong Kong.

Foreign Tours

On 5.5.06 Mr. R. Raja gopalan and Mr. K. Shivaji Rao, Advocates, left Bangalore for three weeks tour of Australia and Newzeeland.

Obituary

We report with regret that

- On 5.5.06 B. Dvaraj, Advocate, died near Huskur, Nelamangala Taluk.
- On 10.5.06 P. Varadaraj, Advocate, passed away at Bangalore.
- On 19.05.06 A Ramaswamy (65) Advocate, died at Bangalore

Published by: Lahari Advocates Forum, No. 2980, "Laxmideep", 17th Cross K. R. Road, BSK II Stage, Bangalore - 560070
Printed at : *Parimala Mudranalaya*, 4/1, 'A' Cross, Byatarayanapura, Mysore Road, Bangalore- 26. Editor : K. Suryanarayana Rao.

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ ೭ | ಶ್ರೀ ವ್ಯಯನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಮಾಸ : ವೈಶಾಖ- ಜ್ಯೇಷ್ಠ | ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥ

ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಾಜಿ ಗೌಡ ಕೆ.ಎ

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅವಲೋಕನವೇನೆಂದರೆ – ಬೆಂದ ಕಾಳೂರೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಯಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏರ್ ಪೋರ್ಟಿಗೆ ಸಮೀಪವಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಏರ್ ಪೋರ್ಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣವಿದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಲವು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿ ಗಳಿಗಿಂತ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರವು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಉದ್ಯಾನನಗರಿ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಳ ಮತ್ತು ಹೊರ ವಲಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪಕ್ಷಿ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ 957 ಸ್ಲಂಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನಧಿಕೃತ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಂದವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿವೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಹಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಅನಧಿಕೃತ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರದ ಅಂದವನ್ನು ಹದಗೆಡಿಸಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಸಹ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಧಿಕೃತ ನಕ್ಷೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಷರತ್ತಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನು ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂರು ಹೊಂದುವುದು ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದೆ. 'ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಜಮೀನನ್ನು ವಾಸ ಯೋಗ್ಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ವಾಸ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದೆಂದರ್ಥ.

ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಯೋಜನಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಹೆಂಗಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಸಹ ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಮಾನವನ ವಿಕಾಸವೂ ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ವಿಕಾಸ ಹಾಗೂ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದರೆ, ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಯಾಗಲಾರದು.

ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಭಾರತ ದೇಶವು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಪರಂಪರಾಗತ ಗತ ವೈಭವ, ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೂ ಸಹ ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೆರೆದ ರಾಜ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಪರಂಪರಾಗತ ಗತವೈಭವ ಮೆರೆದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಹೆಸರು –ವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು ಗತ ವೈಭವ ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಾರಿದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಹಾನಗರವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಐಟಿ.ಬಿಟಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶೇ. 40ರಷ್ಟು

(ಎರಡನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

'ಸಂತಸದ ಚಿಲುಮೆ' ಮೋಹನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಎ.ಕೆ ?

ಸಂದರ್ಶನ –ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆಂಬ ಪಾಶಗಳು ಸಮಾಜವನ್ನು ಅಹರ್ನಿಶಿ ಬಿಗಿದಿರುವವರೆಗೆ ಜನ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಸೂರ್ಯ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದರೂ 'ಕಾನೂನು' ಎಂಬ ಬೆಳಕು ಇರದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಗತ್ತಲೇ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಾನೂನೆಂಬ ದೀವಟಿಗೆಯನ್ನು ಸದಾ ಹೊತ್ತು ಮುನ್ನಡೆಯುವ ವಕೀಲರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅಂತೆಯೇ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ 'ಕಾನೂನು' ಸಮ್ಮತ ವೆನಿಸಿದರೂ, ತನ್ನೊಳಗೆ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮತವಲ್ಲದ, (equity) ನೈಸರ್ಗಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸದ ಕಾನೂನಿನ 'ಗ್ರೇ ಏರಿಯಾ'ಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅಂತಹಾ ಕಾನೂನು, ಕಾಯಿದೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ನೆರವಾಗುವವರೂ ವಕೀಲರೇ.

ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿ ಒಡ್ಡುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಜೊತೆಗೇ ವೃತ್ತಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ, ಆಟಪಾಟ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಹೀಗೆ ಅಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ, ಸಮಾಜದ ಯಾವ 'ಲೇಯರ್'ನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೂಗಿದರೂ ''ಯಸ್ ಯುವರ್ ಆನರ್'' ಎಂದು 'ಅಪರ್ಕೈಟ್ ಆಗಿ' ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಲಾಯರ್‌ಗಳು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವ ದಿಂದ ದುಡಿಯುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು, ದೇಹಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಕರಿಕೋಟಿನ್ 1930, 40ರ 'ಮಾಡೆಲ್'ಗಳೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕವರು 1960ರ ಮಾದರಿಯ ಮೋಹನ್ ಕೃಷ್ಣ ಎ.ಕೆ.

ಸೂ ರಾ: ಬಾಲಲೀಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಚೂರು ಫ್ಲ್ಯಾಷ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ?

ಮೋ ಕೃ: ಹುಟ್ಟು, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಐ.ಟಿ.ಐ ಕಾಲನಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರನ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ದೇವಕಿ ಅವರ ಹಿರಿಯ ಪುತ್ರ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ, ಬಿ.ಕಾಂ., ಪದವೀ ಶಿಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲೇ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪದವಿ ಪಡೆದ ನಂತರ 1987ರಲ್ಲಿ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ. ಎರಡು ವರ್ಷ ಶ್ರೀಯುತ ಎಂ.ಟಿ.ನಾಣಯ್ಯನವರ ಬಳಿ ಇದ್ದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಯ ಮುಂದುವರಿಕೆ.

ಸೂ ರಾ: ಬಡವರು, ದುರ್ಬಲರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಳಜಿ ?

ಮೋ.ಕೃ: ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಭಾರತೀಯ ಸೇನಾಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಗಿದ್ದು ನಂತರ ಐ.ಟಿ.ಐ.ನಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಪಕ್ಕಾ ಗಾಂಧಿವಾದಿ. ಕಡೆಯವರೆಗೂ ಖಾದಿಯ ಉಡುಪನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರಳತೆ, ಶಿಸ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಹೆಸರಾಗಿತ್ತು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೌರವ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ನಮಗೆ ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು, ಹೀಗಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಕಾಲನಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಇತರ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೆಳ ವರ್ಗದ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು, ಐ.ಟಿ.ಐ. ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕುಡಿದು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಗೋಳಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದ ನನ್ನಲ್ಲೂ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೇ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ಅಂತೆಯೇ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು, ದುಡಿವ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು ಮನಸ್ಸು ಮರುಗುತ್ತಿತ್ತು, ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ, ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಧ್ಯೇಯ ಮಂತ್ರವಾಯಿತು. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತ ಬಂದೆ. ಬಹುಶಃ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದು ತಂದದ್ದು ಇಂತಹಾ ತುಡಿತದ ಪರಿಣಾಮವೇ ಇರಬೇಕು. ದುರ್ಬಲ ಹೆಂಗಸರ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೂ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಸೂ.ರಾ : ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ.

ಮೋ.ಕೃ : ಶ್ರೀಮತಿ ಅಚಲಾನಂದ್ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಎಚ್.ಆರ್.ಸಿ. ಪ್ರಕರಣ. ಕರ್ನಾಟಕ, ಎಚ್.ಆರ್.ಸಿ. ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಯ ಬಾಡಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚು ಹಾಗೂ ಶ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಂದ, ಸರ್ವೋನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷ ನಡೆಸಿದ ದೀರ್ಘ ಕಾನೂನು ಸಮರ. ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಡಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮನೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಮನೆ ಮಾಲೀಕರು ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವಂತಾ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಿ ಆಕೆಗೆ ತಾನೂ ಬಾಡಿಗೆದಾರಳಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಊರ್ಜಿತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಪರಿತ್ಯಕ್ತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಪು ಈಕ್ವಿಟಿಯನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿದ್ದು ಈ ತೀರ್ಪು ಬರುವ ಮೊದಲು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಈ ಹಕ್ಕು ಬರಬೇಕಿದ್ದರೆ ಗಂಡ ಮೃತನಾದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು (ಐ.ಎಲ್.ಆರ್. 2005 Kar 1721) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ 'ಪ್ರಗತಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಫಾರ್ ಡೆಸೆಬಲ್ಡ್ ವಿಮೆನ್ ಅಂಡ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತಂದೆವು ನಾನು ಅದರ ಫೌಂಡರ್ ಮೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಗಾರನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದೇನೆ.

ಸೂ.ರಾ : ಸದರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ.

ಮೋ.ಕೃ : ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವುದು, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಕಡೆ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಹೃದಯರು ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಸೂ.ರಾ : ನಿಮ್ಮ ಇತರೆ ಚಟು ವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಮೋ.ಕೃ : ವಿಜಿನಾಪುರದ ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ನ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಂತ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ನೇತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಶಿಬಿರವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ

(ಎರಡನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥ

ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸುಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಬಯಸುವುದು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ರೀತ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಆಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

1. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ.

2. ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು.

3. ಮುಂದಿನ 20 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ಫೋಟ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ? ಸ್ಥೂಲ ಯೋಜನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹೊರ ವಲಯ ಯೋಜನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ವಲಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಸರವನ್ನು ಮಾಲಿನ್ಯ ಗೊಳಿಸದ ರೀತ್ಯಾ ಯೋಜಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೆ ಎರಡು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಕುವ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲವಾದ : ಅಗಲವಾದ, ಸುತ್ತಲೂ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ.

ಮನೆಗಳು, ಕಛೇರಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಲರ್ ಫ್ಲೋರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆಗೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ನಿಲುಗಡೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ನಿಲುಗಡೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲೆಮಾರಿ ಜನಗಳಿಗೆ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ಲಂ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಹೊರ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸ ತಕ್ಕದದ್ದು.

ಅನಧಿಕೃತ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅಕ್ರಮ : ಸಕ್ರಮಗಳ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು. ಅನಧಿಕೃತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡದ ರೀತ್ಯಾ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕಾನೂನು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಸಿಂಗಾಪೂರ್, ಪ್ಯಾರೀಸ್, ಅಮೇರಿಕಾದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿ ಸುವಂತಹ ಮಹತ್ತರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವ, ಸದೃಡ ಜನತೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸತಕ್ಕ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರದ 'ಏಳ್ಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಗತಿ ಪಥದತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಅಗತ್ಯ ಕಾನೂನನ್ನು ರೂಢಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬದಲಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಮಸ್ತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗ ಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಹೆಬ್ಬಯಕೆ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಂಕುರಾರ್ಪಣೆ ನೀಡ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ತ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಮಹದಾಸೆ. ಈಡೇರುವ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಶಿಸೋಣ.

ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

1. ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
2. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
4. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
5. ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
6. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್
7. ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ
8. ಪೈರ್ ಪೋರ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ
9. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ
10. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ
11. ಲೀಗಲ್ ಏಯ್ಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅಥಾರಿಟೀಸ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ
12. ಲೀಗಲ್ ಏಯ್ಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು
13. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ
14. ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ.
15. ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ಮಂಡಳಿ
16. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಲ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ
17. ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್

'ಸಂತಸದ ಚಿಲುಮೆ' ಮೋಹನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಎ.ಕೆ ?

(ಮೊದಲನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಕ್ರೀಡಾಪಟು, ಕಲಾವಿದರು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ, ನೆರವು ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಐದನೇ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸ್ಪಾನ್ಸರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಅವಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಕೊಯಮತ್ತೂರಿನ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸುಮಾರು 92 ಸಾವಿರ ರೂಗಳ ಸಹಾಯ ನೀಡಿ ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿ ಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ 'ಸೋಸೈಟಿ ಫಾರ್ ಅಪರೇಷನ್ ಅಂಡ ರೀಸರ್ಚ್' ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನಾನೇ ಒಯ್ದು ಹಂಚಿದ್ದೇನೆ. ಐ.ಟಿ.ಐ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಾನು ನೆಟ್ಟ, ನೆಡಲು ನೆರವಾದ ಸಸಿಗಳು ಇಂದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಊಟಿ ಬಳಿ ಬಂಜರಾಗಿದ್ದ 'ಮಸಣ ಗುಡಿ' ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನು ನೆಟ್ಟಾ ಸಸಿಗಳು ಇಂದು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಆಹ್ಲಾದ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಪರಿಸರ ಕುರಿತಾದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವೊಂದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. 1993ರಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿನಗರ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಯುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಇದೀಗ ಎಐಟಿಯುಸಿಯ ಸಿಂಪಥೈಸರ್ ಆಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಮಾಸಿಕ 500 ರೂಗಳ ಸ್ಟೈಪೆಂಡ್ ಕೊಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಶಾಸನ ತರುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಫಲಪ್ರದವಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿಯಿಂದ ಡಾ|| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರರಿಗೆ ಭೂಪಾಲಿನ ''ಕಾಳಿದಾಸ ಸಮ್ಮಾನ್'' ದೊರೆತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನಿಸಲು ನನ್ನಯೋಗ ದಾನ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸೂ.ರಾ : ರೋಚಕವಾದ ಸಾಹಸಗಳು ಉಂಟೇ ?

ಮೋ.ಕೃ : ನನ್ನ ತಂದೆಯವರ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದು ಸೇನೆಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ತಾಯಿ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಕಾನೂನು ಸಮರಕ್ಕೆ ಇಳಿದೆ ವಕೀಲನಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ನಾಗರಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಚರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ರಾತ್ರಿಗಳು ಬೃಹತ್ ಮರದ ಅಟ್ಟಣೆಗೆ ಏರಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ಅನುಭವ. ಆದರೂ ಪೋಚರ್‌ಗಳಾರು ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳಲಿಲ್ಲ.

ಸೂ.ರಾ : ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಿಸ್ಟ್‌ಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಪ್ಲಾನ್ಸ್ ?

ಮೋ.ಕೃ : ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ರೀತಿ ತೀರಾ ಇನ್‌ಪಾರ್ಮಲ್. ಅನ್ಯಾಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತೋ. ಅಲ್ಲಿದೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನಿ. ಹಾಗೇ ಸಮಾಜ ಘಾತುಕರಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು, ಘೋಷಿತ ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲದವರನ್ನು ಎನ್‌ಕೌಂಟರ್ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಹಿಂಸಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಸಹೋದರ ವಕೀಲರಾದ ಶ್ರೀ ಬಾಲನ್ ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಾರಿಯಾಗಿರುವ ವಿಧೇಯಕ/ಶಾಸನಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದವುಗಳ ರದ್ಧತಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಲು ಅನ್ವೇಷಣಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆಯ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಸೂ.ರಾ : ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜನ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಮೋ.ಕೃ : ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೈಲಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಜೀವನ ಕ್ರಮ. ವೇ ಆಫ್ ಲೈಪ್, ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿ, ಸಂತೋಷ ಅವೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಆದರೂ 'ಪ್ರಗತಿ' ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸುಷ್ಮಾಸ್ವರಾಜ್ ನೇತೃತ್ವದ ದೆಹಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ವಲ್ಲಭಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಸ್ಮಾರಕ ಕೇಂದ್ರ (ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಭಾಗ)ದಿಂದ ಸನ್ಮಾನ ದೊರೆತಿದೆ.

ಸೂ.ರಾ : ಕೈಯಿಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವ ನಿಮ್ಮ ಗುಟ್ಟು ?

ಮೋ.ಕೃ : ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವ ಧೀರರಿಗೆ ಈ ಕಾಲ ಅವರಿಗೇ ಜಯ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳೇ ನನಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ.

ಸೂ.ರಾ : ಅಂತೂ ನೀವು ಜಗತ್ಸಂಸಾರಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಲ್ಲಾ ಓ.ಕೆ. ಆದರೆ ಸ್ಪುರದ್ರೂಪಿ ಯಾಗಿದ್ದು ಮೋಹನ ಕೃಷ್ಣ ಅಂತ ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ನೀವು ಮದುವೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಏ.ಕೆ. Mr. AKM ?

ಮೋ.ಕೃ : (ನಗುತ್ತಾ) ಹೌದು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಈ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸಗಳ ನಡುವೆ ನನಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲೂ ಸಮಯ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. (ಸ್ವಾರ್ಥದ ಸ್ವಂತ ಸಂಸಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ – ಪರಾರ್ಥದ ಜಗತ್ಸಂಸಾರವೇ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ) ಎಂದು ನಗುತ್ತ ಲಹರಿಯ ಸಂವಾದದಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡರು. ಮೋಹನ್ ಕೃಷ್ಣನ್. ಅವರಿಗೆ ಲಹರಿಯ ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಸಂವಾದದ ಓದುಗರ ಪರವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಕಾವ್ಯ ಗುಚ್ಛ

ಪ್ರೀತಿಯ ನಂಟು

ಪ್ರೀತಿಯ ಹೊನಲಾಗಿ ನೀ ಬಂದೆ
ಸಂತೋಷದ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನೀ ನಿಂದೆ
ಎಲ್ಲಾ ನೋವು ಮರೆಯಾಗಿ
ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಾರಾಡತಿ ಮನ ||1||

ನಿನ್ನ ನೆನಪಿನಲಿ ನಾ ಬಳಲಿ ಹೋದೆ
ಮಧುರ ಕನಸಿನಲಿ ನಾ ತೇಲಿ ಹೋದೆ
ಎಂದೂ ಕಾಣದ ಸಂತಸವ
ಮನದಲ್ಲಿ ನೀ ತುಂಬಿ ಹೋದೆ ||2||

ಮನಸ್ಸು ನುಚ್ಚು ನೂರಾಯಿತು
ಹೃದಯ ನಿನ್ನ ಪಾಲಾಯಿತು
ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನೆಲೆಯಾಯಿತು
ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ನಂಟಾಯಿತು ||3||

ವರದಕ್ಷಿಣೆ

ವರದಕ್ಷಿಣೆಯೆಂಬುದು ವರನ
ಪಾಲಿಗೆ ವರವು
ವಧುವಿನ ಪಾಲಿಗೆ ಕರವು,
ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಯಿತು ವರನಿಗೆ
ಭಕ್ಷಣೆಯಾಯಿತು ವಧುವಿಗೆ
ವರಭಕ್ಷಣೆಯಾಯಿತು ಪೆಣ್ಣು ಎತ್ತಪಿತನಿಗೆ ||1||

ಭಾಷಣಗೈದ ಯುವಜನಾಂಗ
ವರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ
ಮಾತಾಡದ ಒಣ ಮಾತುಗಳು
ಬರೀ ಡಂಭಾಚಾರದ ಮಾತುಗಳು
ತಾವೇ ಕೊಂಡರು ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ||2||

ಇದು ಪಿಡುಗೇ ಆಯಿತು
ಕೊನೆಗೊಳ್ಳದ ಗುಡುಗೇ ಆಯಿತು
ಮಾನಸಿಕ ರೋಗವಾಗಿ ಇದು
ಕೊನೆಗೊಳ್ಳದ ಮಾತಾಯಿತು ||3||

ಶಶಿರೇಖಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ

ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೨೮೮೦ ''ಲಕ್ಷ್ಮೀದೀಪ್'', ೧೭ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬನಶಂಕರಿ ೨ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦೦೭೦. ಮುದ್ರಕರು: ಪರಿಮಳ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ೪/೧, 'ಎ' ಕ್ರಾಸ್, ಬ್ಯಾಟರಾಯನಪುರ, ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು–೨೬, ದೂರವಾಣಿ: ೨೬೭೫೮೮೦೫೮ ಸಂಪಾದಕರು: ಜಿ.ಎಸ್. ನಟರಾಜನ್, ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು: ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ